

ÎN C H E I E R E

Curtea Supremă de Justiție

17 mai 2024

mun.Chișinău

Completul de judecată în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând din oficiu chestiunea cu privire la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Filip Paraschiv împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2023 Filip Paraschiv a depus acțiune în contencios împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-108/2023 din 29 mai 2023 și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-101/2022 din 07 iunie 2022.

În motivarea acțiunii Filip Paraschiv a indicat că, a depus o sesizare către Consiliul Superior al Procurorilor solicitând verificarea acțiunile procurorilor Anastasia Juravliova, Alexandru Găină și Augustin Nastas și să fie trași la răspundere disciplinară.

La data de 12 mai 2023 Consiliul Superior al Procurorilor a remis sesizarea sus menționată către Inspekția Procurorilor a Procuraturii Generale.

Inspekția Procurorilor la data de 07 iunie 2022 a emis o decizie prin care a încetat procedura disciplinară în privința procurorilor Anastasia Juravliova, Alexandru Găină și Augustin Nastas.

Nefiind de acord cu decizia din 07 iunie 2022 a depus la data de 04 iulie 2022, contestație către Colegiul de Etică și Disciplină.

La 09 septembrie 2022 Colegiul de Etică și Disciplină a respins contestația depusă de cet. Paraschiv Filip împotriva deciziei Inspekției Procurorilor din 07 iunie 2022.

Nefiind de acord cu hotărârea din 09 septembrie 2022 a Colegiului de Etică și Disciplină, la data de 26 septembrie 2022 Filip Paraschiv a depus contestație.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din 29 mai 2023, nr.1-108/2023 s-a respins contestația din 26 septembrie 2022 și s-a menținut hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-101/2022 din 09 septembrie 2022.

A solicitat anularea hotărârii nr.1-108/2023 din 29 mai 2023 emisă de către Consiliul Superior al Procurorilor și hotărârea nr.3-101/2022 din 09.09.2022 emisă de către Colegiul de Disciplină și Etică și decizia din 07.06.2022 emisă de către Inspekția Procurorilor a Procuraturii Generale și obligarea Consiliului Superior al Procurorilor de a emite act administrativ prin care procurorii Anastasia Juravliova, Alexandru Găină și Augustin Nastas să fie trași la răspundere disciplinară.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, pretinsa acțiune înaintată de către Filip Paraschiv, urmează a fi declarată inadmisibilă, din următoarele motive.

Conform art.191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.

Art.3 Cod administrativ, prevede că, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 189 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art.207 al.(1) al. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Reținând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, unul dintre elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat. Or, pentru înaintarea acțiunii în

contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

Astfel, prevederile art. 17 Cod administrativ, se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material, deci anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică.

Acest argument impune și raționamentul că, dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin prezenta acțiune se solicită, anularea hotărârii nr.1-108/2023 din 29 mai 2023 emisă de către Consiliul Superior al Procurorilor, hotărârii nr.3-101/2022 din 09.09.2022 emisă de către Colegiul de Disciplină și Etică și a deciziei din 07.06.2022 emisă de către Inspekția Procurorilor a Procuraturii Generale și obligarea Consiliului Superior al Procurorilor de a emite act administrativ prin care procurorii Anastasia Juravliova, Alexandru Găină și Augustin Nastas să fie trași la răspundere disciplinară.

Din materialele dosarului rezultă că, prin decizia din 07 iunie 2022 a Inspekției procurorilor a Procuraturii Generale, a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorilor Anastasia Juravliova, Alexandru Găină și Augustin Nastas, din motivul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

Prin hotărârea nr.3-101/22 din 09 septembrie 2022 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, a fost respinsă contestația depusă de Filip Paraschiv împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Inspekției procurorilor a Procuraturii Generale.

Nefiind de acord cu hotărârea nr.3-101/22 din 09 septembrie 2022 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, Filip Paraschiv a depus contestație la Consiliul Superior al Procurorilor.

Prin hotărârea nr. 1-108/23 din 29 mai 2023 a Consiliului Superior al Procurorilor s-a respins contestația cet. Filip Paraschiv împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-101/22 din 09.09.2022.

Potrivit art. 206 Cod administrativ alin.(1) „O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); e) sau anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Potrivit art.49 din Legea nr.3/2016, după finalizarea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, inspectorul emite una din următoarele decizii motivate: a) de încetare a procedurii disciplinare, dacă nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară; b) de transmitere a materialelor la Colegiul de disciplină și etică, dacă identifică un temei de tragere la răspundere disciplinară.

În conformitate cu art.51 din Legea nr.3/2016, după examinarea cauzei disciplinare, Colegiul de disciplină și etică adoptă una din următoarele hotărâri: a) privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare; b) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care au expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară; c) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară; d) privind încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Potrivit art.86 alin.(3) din Legea nr.3/2016, în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide: a) menținerea hotărârii contestate; b) casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

Din coroborarea textelor legale nominalizate rezultă cu certitudine competența organelor sus-menționate aferentă procedurilor disciplinare în privința procurorilor.

Prin urmare, Filip Paraschiv, nu poate revendica că prin hotărârea nr. 1-108/23 din 29.05.2023 a Consiliului Superior al Procurorilor i s-a încălcat un drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, având în vedere faptul că legislația în vigoare cert consacră că instanța de contencios administrativ poate fi sesizată de orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, ce presupune totalitatea actelor administrative individuale și normative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Reiterând prevederile legale se poate delimita anumite condiții necesare pentru existența unei stabilități și a corectitudinii formulării acțiunii în contencios administrativ și anume actul emis trebuie să parvină de la o autoritate administrativă; condiția prezentei vătămării unui drept recunoscut de lege reclamantului; existența capacității de exercițiu și a celei procesuale; vătămarea dreptului să fie cauzată printr-un act administrativ sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal cererea; obligativitatea îndeplinirii procedurii administrative prealabile.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii din 21 februarie 1975, §38, Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §57). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, reclamantul Filip Paraschiv a avut acces la un „tribunal”, iar legea organică în vigoare la data examinării sesizării depuse de reclamant, i-a oferit 3 niveluri de jurisdicție, atâta cât a considerat legiuitorul Republicii Moldova suficient, astfel încât dreptul acestuia nu este afectat în substanța sa.

Această concluzie este fortificată și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi (cauza

Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene, cererea nr. 45572/00).

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ depusă de Filip Paraschiv împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actelor administrative.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție punctează că, admisibilitatea/inadmisibilitatea unei acțiuni, nu se limitează doar la temeiurile menționate în special la art.207 alin.(2) din Codul administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri certe și concludente.

Totodată, instanța ține să menționeze că declararea inadmisibilă a acțiunii exclude examinarea fondului cauzei de contencios administrativ atât din perspectiva circumstanțelor de fapt, cât și motivelor de drept.

În conformitate cu prevederile art.207 alin.(1) și alin. (2) , art.230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Filip Paraschiv împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil.

Se explică lui Filip Paraschiv, că declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi